

Vabariigi Valitsuse määruse
"Laulasmaa maastikukaitseala kaitse alla võtmine ja Laulasmaa maastikukaitseala
kaitse-eeskiri" eelnõu
SELETUSKIRI

1. Sissejuhatus

„Looduskaitseaduse“ (RT I 2004, 38, 258; 53, 373) § 10 lõike 1 alusel ja kooskõlas § 11 lõikega 1 on Vabariigi Valitsusel õigus võtta ala kaitse alla ning kehtestada ala kaitsekord. Kuna ala ei ole varem kaitse all olnud, on tegemist uue kaitseala moodustamisega.

Esitatava Vabariigi Valitsuse määruse eelnõu on koostanud Harjumaa Keskkonnateenistuse looduskaitse peaspetsialist Tiina Napp ja spetsialist Elle Valtna, eelnõuga kavandatud kitsenduste vajalikkust, “Looduskaitseadusele” vastavust ja seletuskirja nõuetekohast vormistust kontrollis Keskkonnaministeeriumi koosseisuväline spetsialist Kaire Sirel (tel 673 7562). Eelnõu keeleteimetaja oli Enel Ormus (626 2906) ja eelnõu õigusekspertiisi on teinud Keskkonnaministeeriumi õigusosakonna juhataja kt Mirjam Vili (tel 626 2825).

2. Eelnõu sisu

Kaitseala eesmärk on Laulasmaa rannamaastiku, haruldaste ja kaitset väärivate koosluste, EÜ Nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50) I lisas nimetatud elupaigatüüpide ja II lisas nimetatud liigi – vasakkeermese pisiteo (*Vertigo angustior*) elupaikade kaitse. Need elupaigatüübid on püsitaimestuga liivarannad (1640 – sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt EÜ nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ lisale I), metsastunud luited (2180), lubjakivipaljandid (8210).

Laulasmaa maastikukaitseala on tsoneeritud piiranguvööndiks. Kaitsealal ei ole rangemat kaitseriiki nõudvaid elupaiku ja liike, samuti on tegemist rohkem avalikku kasutust leidvate rannaäärsete aladega, mida ümbritsevad ulatuslikud suvilapiirkonnad, seetõttu ei ole ulatuslikumate piirangute kehtestamine otstarbekas.

Kaitse-eeskirja kohaselt on kaitsealal lubatud inimestel viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi, pidada jahti ning püüda kala. Telkida ja lõket teha võib kohtades, mille kaitseala valitseja on ette valmistanud ja tähistanud. Kaitsealal on lubatud rahvaürituste korraldamine. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaüritusi selleks ettevalmistamata kohtades võib korraldada kaitseala valitseja nõusolekul. Kaitseala teedel on lubatud sõidukitega sõitmine. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ning maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve ja päästetöödel, kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, valitsemisega seotud töödel, liinirajatiste hooldamiseks vajalikel töödel ja maatulundusmaal metsamajandustöödel. Kaitsealale ei jää õuemaad, seetõttu ei ole õuemaal tegutsemist ka eraldi reguleeritud. Ujuvvahendiga sõitmist, biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamist ning roo varumist pole kaitse-eeskirjas käsitletud, sest nende tegevuste reguleerimine pole kaitseala seisukohast oluline.

Kaitsealal on lubatud majandustegevus. Keelatud on puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine, uute maaparandussüsteemide rajamine, maavarade ja maa-ainese kaevandamine, uuendusraie (välja arvatud turberaie), ehitiste püstitamine, teede ja liinirajatiste rajamine, veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine.

Kaitsealal ei ole lubatud ilma kaitseala valitseja nõusolekuta muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja kõlvikute sihtotstarvet, koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoimingud, väljastada metsamajandamiskava, kinnitada metsateatist, kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut, anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks, seada projekteerimistingimusi ning anda ehitusluba.

Kaitseala tüüp on maastikukaitseala, kuna kaitse-eesmärgid seonduvad eelkõige

maastikuelementide kaitsega. Päris looduslike koosluste osakaal on väike ja nende kaitset on võimalik tagada käesoleva kaitse-eeskirja piirangutega.

Kaitseala kaitsekorra väljatöötamisel on arvestatud kaitsealal esinevaid loodusväärtusi ja eksperdiarvamust kaitseala tsoneeringu ning kaitsekorra kohta ning Keila valla ettepanekut kaitseala lahustüki moodustamiseks (ettepanek sisaldub ka valla üldplaneeringus).

Kaitseala pindala on 129,8 ha, millest riigimetsamaa moodustab 53 ha ja eramaa 2,6 ha.

Kaitseala välispiir on kantud määruse lisas esitatud kaardile.

3. Maaomanike seisukohad

Kaitse-eeskirja eelnõu menetlemine toimub “Kaitstavate loodusobjektide seaduse” kohaselt, kuna vastavalt “Looduskaitse seaduse” § 91 lõikele 7 viiakse enne “Looduskaitse seaduse” jõustumist algatatud kaitse-eeskirja kehtestamise menetlus lõpule algatamise ajal kehtinud seaduse kohaselt.

Kaitsealale jääb kaks kinnistut. Vastavalt “Kaitstavate loodusobjektide seaduse” § 5 lõikele 8 teavitati kahte kinnistuomanikku kaitseala moodustamisest ja kaitsealal kehtima hakkavast kaitse-eeskirjast posti teel. Kirjad saadeti välja 27.11.2003.

	Maaüksus	Kaitsealal asuva osa pindala, m ²	Märkuse sisu	Tulemus
1.	29501:007:0549 (Metskitse)	10 450	Ei nõustu kaitsealasse jätma talle kuuluvaid Pihlaka ja Roondla kinnistuid. Metskitse kinnistu kohta märkused puuduvad.	Nimetatud kinnistud on kaitsealast välja arvatud kuna maaüksustel puuduvad vastavad loodusväärtused (nad olid väikeses osas servi pidi kaitsealasse haaratud piiritlemisprobleemide tõttu). Kuna Metskitse kinnistu kohta märkused puuduvad, siis loetakse omanik kaitsealaga nõustunuks.
2.	29501:007:0380 (Metsamaja)	15 990	Nõus, kui saab ehitada suvilaid ja maaüksuse müüa.	Ettepanekut ei ole arvestatud, sest tegemist ei ole maa sihtotstarbelise kasutamisega, maaüksuse sihtotstarve on metsamajandusmaa. Piiranguvööndi režiim lubab majandada metsa.

4. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Laulasmaa maastikukaitseala kaitsekorra kavandamisel on lähtutud “Looduskaitse seaduses” esitatud nõuetest ning arvestatud vastavust Euroopa Ühenduse õigusele, eelkõige EÜ nõukogu direktiivile 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse

kohta. Laulasmaa maastikukaitsealale jääv ala (kaitseala lahustükk välja arvatud) on Vabariigi Valitsuse 05. augusti 2004. a korralduse nr 615-k "Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri" (RTL 2004, 111, 1758) punkti 2 alapunkti 166 kohaselt määratud Natura 2000 võrgustiku alaks.

5. Määruse mõjuja rakendamiseks vajalikud kulutused

Määruse jõustumisele peab järgnema erinevate maamaksumäärade kinnitamine, mis tuleneb määrusega kehtestatavatest majanduspiirangutest. Sellega korrigeeritakse ühtlasi valdade eelarvesse laekuva ja riigi eelarvest kompenseerimist vajava maamaksu suurust.

Määruse jõustumine ei too kaasa organisatsioonilisi muudatusi.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub "Riigi Teataja seaduse" (RT I 1999, 10, 155; 2001, 24, 133; 93, 565; 2002, 44, 283; 102, 600; 2003, 4, 19 ja 22) § 5 lõikes 5 sätestatud ajal.

7. Eelnõu kooskõlastamine

Laulasmaa maastikukaitse-eeskirja eelnõu kohta on esitanud positiivse arvamuse Keila vald (13. septembri 2004. a kiri nr 5-11.1/5218) ja Harju Maavalitsus (06. oktoobri 2004. a kirja nr 1.3-1/5859 koopia, originaal esitatakse Orkjärve maastikukaitseala kaitse-eeskirja määruse lisana).

Villu Reiljan
Keskkonnaminister

Uno Veering
Halduse ja õiguse asekancler
kansleri ülesannetes